Број 158 Нови Сад, у суботу 17. јула 1920. ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ. Година LI.

„Застава“ излази сваки дан, осим понедељника и празника. Претплата је 240 круна на годину, 120 на пола, а 60 круна на четврт године. Претплатити се може бар на четврт године.

Поједини број 1 Круна.

ЗАСТАВА

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Рукописи се шаљу на уредништво „Заставе“: Нови Сад, Ђурчијска ул. бр. 10. а претплата на администрацију „Заставе“: Нови Сад, Ђурчијска улица бр. 16. Рукописи се не враћају.

Издавалац друштво „Рад“.

Италијани бесне.

Варварске демонстрације у Трсту. — Спаљен „Народни Дом“. — Полудели ардити. — Пљачкање наших радњи на Ријеци. — Штета 50 милијона лира. —

(Агенција „Војводина“ Нови Сад.)

Љубљана, 16. јула.

Италијански лист у Трсту „Пиколо“ донео је позив тршћанском грађанству, да пригодом догађаја у Сплиту демонстрира против нашег краљевства и да истави на куће црне заставе. У 6 сати у вече, у среду, одржан је у дворани „Данте“ велик протестни збор, на коме су сви говори били уперени против наше државе. После збора упутила се побеснела руља према згради наше делегације у Трсту, демонстранти су *разбили све прозоре*, исцепали нашу заставу, *акта спалили*.

Затим се упутише пред наш „Народни Дом“, који су *бензином и гасом запалили, тако да се* **становници другог и трећег спрата нису могли ни спасти.** Ардити су бацали *бомбе у запаљену зграду*, која се сасвим срушила. Руља је после овога ишла кроз град и поразбијала све наше банке, радње и многе приватне куће.

Тек кад се све ово догодило посредовале су италијанске власти, које су несумњиво биле у споразуму са демонстрантима.

Бес и лудило италијанеког грађанства на *Ријеци* такођер су дошли до изражаја. Ардити су у среду цео дан демонстровали и хтели поћи на Сушак, но у томе их је спречила редовна војска. Ардити су *пљачкали* наше трговине, банке, апотеке, а из књижара су одвукли све књиге и побацали их у море. Ово варварство огорчило је наш тамошњи народ.

Штета, која је нанесена нашем свету поводом италијанских демонстрација, износи преко 50 милијона лира. У целој Словеначкој и Далмацији влада необична раздраженост и огорчење против Италијана.

Опет једна „демократска“ наивност.

Начелници и градоначелници објављују широм краљевине одлуку министра „за социјалну политику“ под бр. 1462. из 1920. по којој се *забрањује* употреба косачице машине, да би, тобож, рисари што више зарадили. Да глупости нечувене!... Бога ми, човеку стане памет: јесу ли ти људи при себи — шта ли?! Министар за социјалну политику издаје наредбу, која је са политичког гледишта — лудост, а са привредног пак — глупост. Данас у XX. веку и то после европског рата, када човек мисли да ће све поћи орловским летом, дође главом министар за социјалну политику и забрањује употребу строја. Чудо како није забранио и стројну вршидбу, или не заповеди кројачу, ципелару и штампару да морају радити на рукама без машине. А, богме, како су виспрени у социјалној политици, у стању су и то учинити.

У данашње доба, кад је радна снага тако драгоцена, а потреба за што већим и јефтинијим продуктом тако потребно нешто као кора хлеба — министар не зна ништа паметније, него да забрани употребу косачице. Срећа и Бог, ако се не дочепају те наредбе Енглези и Американци, те да нас виде како смо „напредни.“

Министар за социјалну политику хоће да помогне радницима тиме, што забрањује употребу строја *баш у пољопривреди*, где је посао везан за извесно одређено време, а за који рад највећи физички напор треба. Тај г. министар и не појми, колику је грдну штету нанео опћем добру и понаособ баш радницима.

Пољопривредни рад је посве изложен ћефу природе: за 24 часа може да ти је све закашњено. Ако икоји производ —, а оно пољопривредни је тек онда сигуран, кад је у врећи. Стога се сваки пољопривредник и жури, да храну што пре убере. То зна и онај последњи пољопривредни радник, али ето не зна или неће да зна онај, који је, тобож, позван да управља радом. Пољопривредни производ тим је врснији по каквоћи и драгоценији по цени, што је заранији. С тим је начисто данас и онај грошићар житар, само не иде у главу министру за социјалну политику. Пољопривредни радник тим је осигуранији са годишњим хлебом, што више времена има за привређивање. Томе га учи сваки социјалистички синдикат, само му ето обратно доказује његов рођени министар. Сваки производ тим је по социјалну заједницу јефтинији, што се до њега дође са мање радне снаге. С тим је и нормалац социјалне економије на чисто, само није главом министар за социјалну политику. Е, па да не пукнеш од чуда!

Та зар ви, господо демократе, не појмите, колико ће са том вашом наивном наредбом отићи радне снаге у тартаљ?! Зар не помишљате, шта би се све могло урадити са том излишном снагом толиких радника?! Зар вас не боли срце за оним силним проливеним излишним знојем сиротог радника?! Зар вас није грех прођердати толику народну снагу?! Бога ми, ви немате ни душе ни срца, али ни памети ни за једно зрно пшенично!... Та кад сте већ тамо у плишаним фотељима, промислите бар, шта је право, кад не знате шта је беријетно по народ. Помислите бар на то, да није право, да сиромах радник утроши трипут више радне снаге за исти материјални успех, кад не мора. Зашто га од рата и онако истрошеног силом излагати физичком убиству. Та ако сте искрен пријатељ пољопривредног радника. требали сте не само наредити, већ и омогућити, да се овогодишња жетва помоћу стројева што пре сврши и тиме омогући сиротом раднику, да још до кукуружње борбе што више привреди себи и својој јадној породици. Шта све не би могао он сиромах урадити и *зарадити* до јесени! А овако га силом привезасте за косу и виле, да вам кулучи за оно мало хлеба. Већег робља није могло бити ни у оно време на галијама. И то се онда зове: демократски напредак. Да вас је, господо, срамота!... Заслужили сте заиста колајну.

Тако је то, кад се силом заповеда од горе. А кад вам радикали кажу: зађите, господо, у народ и онда се уверите и научите потреби и захтеву друштвенога живота, а ви тада надате дреку, да смо демагози. А ето видите, како вам се то свети. Баш као оно аграрна реформа, тако ето и ова вам нова глупост — обија вам се о главу. Па, богме, и право је. *Војвођанин.*

Наш унутрашњи положај.

Министарска седница од уторка. — Извозно питање још није решено. — Весићева изјава. — Догађаји у Сплиту. — Динар на страним берзама. —

Београд, 15. јула 1920.

Радикални Клуб је одржао у понедељак важну седницу у стану г. Стојана *Протића*, на којој се расправљало о *извозном питању*. На министарској седници од 13. о. м. занимали су се министри са извозним питањем и крвавим догађајем у Сплиту. По писању неких београдских листова извозно питање имало би се овако решити: за кукуруз потпуно слободан извоз, за пшеницу, како лањску тако и овогодишњу, слободан извоз са ограничењем. Дебата ће се наставити по овом питању.

Председник владе Др. Миленко *Весић* изјавио је. да *оптимистички гледа на несторазум*, који би избио међу члановима парламентарне и демократске заједнице у решавању актуалних питања. Он се нада, да ће се сва питања повољно решити. Обе заједнице ће, *с обзиром на садањи спољни политички положај*, гледати да избегну по сваку цену ма и најслабију кризу у влади.

Влада се такођер дуго бавила *крвавим догађајима у Сплиту* и решила је, да изда *званичан комунике* и да обавести о догађајима Савезнике протестирајући против изазивачког држања Италијана у Сплиту и другим крајевима Далмације.

Министарска седница, која се састала у среду, расправљала је: о реконструкцији покрајинских влада, чиновничком питању, аграрној реформи, упаду арнаутских разбојника у Јужну Србију и о сукобу српских и арбанаских војника код Дебра.

У Цириху је на берзи *динар* котиран *са 34, а италијанска лира са 33·40*. На тај начин динар је достигао виши курс од лире. Исти случај је и на бечкој берзи.

Бугари хоће да се мире.

Чешке „Народни Листи“ доносе разговор њиховог сарадника са бугарским

министром Бакаловом. Разговарали су и о односима између нас и Бугара. Бакалов вели да је он увек био за збратимљење Бугара са Србима, и да и бугарски народ пристаје на федерацију балканских Словена. Бугари сматрају питање Ријеке као своје питање, то јест вољни су у том помагати нас, али исто тако желе да и ми помажемо Бугаре у трачком питању. Признаје да су ране српског народа дубоке, али, вели, спас јужних Словена лежи у њиховој заједници.

Бакалов очекује да Чехословачка покуша да измири Србе и Бугаре.

Како су демократи звали на свој збор

— Мађарски позив виноградарима. — Реклама са два министра. — Злоупотребљавање салашке полиције. —

Нови Сад, 15. јула.

Приређивачи шлогираног демократског збора за читаву Војводину, што је овде одржан сад у недељу, знали су даће им и из Н. Сада слабо ко доћи на збор (јер у Новом Саду имају неколико адвоката и банкара у „странци“, а од народа јединога Гавру *Сабљара*, аграрног намет-повереника, који је својим самовољним поступцима при деленју земље ужасно огорчио народ, па га је зато, кад демократске министре Миша Дотлић одведе на параду у салајску школу, један радикал ратар и приказао министру Кости Стојановићу у *правој* боји). А и из целе Војводине није им дошло на збор ни 50 демократа — све остало беше *радикалан народ*, који је дошао рад знати, шта ће демократски министри наобећавати, и *Мађари телепаши*, које су приређивачи демократског „збора“ овог намамили овим мађарским позивима:

„Vasárnapon délelőtt lesz két miniszter a mi városunkban. A bortermelők egylete a miniszterek elé járul. Az egyletnek minden tagja, minden férfi, minden asszony jöjjön el.

Találkozás: Vasárnapon reggel 9 órakor a katholikus nagytemplom mellett udvarban“.

А то српски значи:

„У недељу пре подне биће два министра у нашој вароши. Удружење виноградара изићи ће пред министре. Сваки члан удружења, сваки мушкарац, *свака жена* (и њих су требали! — Пр. сл.) нека дође. Састанак: У недељу у 9 сати пре подне у дворишту поред католичке велике цркве“.

Оригинал овога кортешког *мађарског* позива, што га саставише и растурише вајни „Срби“ демократе овим истим телепашима код којих недавно наши јуначки добровољци нађоше масу *скривеног оружја*, налази се у нашим рукама. Али и ова брука од кортешлука остаде јалова: Мађари беху на демократском збору хладни и неми као стена: као да их је *шлог* ударио — зато и прозваше овај демократски збор — *шлогирани збор*: беше узет у читаву једну страну.

Ваља забележити један поступак бившег вел. жупана бачког др. Александра *Моча*, који неко време беше у Н. Саду шеф полиције. Овај велики господин није жалио своје господско тело, него се извезао на Ченеј, где је тамошњим *полицајима* дао дењак позива *на демократски страначки збор* с налогом, да их растуре међу наше салашане. Кад су полицајци упитани, како су смели разносити позиве на један *страначки* збор, извињаваху се ти добри људи:

— Па ми смо мислили, да је г. Моч још власт (т. ј. вел. жупан).

Да, г. Моч су изволели *прећутати*, да они више нису власт него један обичан партизански кортеш.

Претплаћујте се на „Заставу“. Она је најраспрострањенији лист у Војводини.

Политичке вести.

Јевреји напуштају Мађарску.

Из Прага јављају да од неког времена *Јевреји у масама напуштају Мађарску* и беже у Чехословачку (а долазе и у нашу државу), јер се пронела вест да се над њима спрема Вартоломејска ноћ (клање).

Енглези у Цариграду.

Енглеска крстарица „Кардиф“ стигла је у Цариград, а и друге јединице се онамо крећу. Цела средоземни флота енглеска биће ускоро на блиском истоку.

Ширење бољшевизма у — Турској.

Грци јављају, да се у Малој Азији шири бољшевизам. Вођа турских националиста Мустафа Кемал-паша ступио је у писмене везе са Лењином, и потпомаже стварање совјета у Малој Азији, где у многим местима грађанство носи црвене и зелене кокарде из симпатије према бољшевицима. Занимљиво је, да све нације, које су до рата биле највеће империјалисте, али су у рату потучене, сада наједаред постају бољшевици. Турци и бољшевизам!!

На вест да се бољшевичке трупе приближују Немачкој, Спартаковци у Бранибору почели су живље да раде, и већ су прогласили диктатуру пролетаријата.

Конференција у Спа.

Рад конференције брзо напредује. Милран је изјавио своје задовољство с тога, а нарочито је задовољан слогом савезничком.

Најважније питање је било, прво, претрес питања о угљу. Немачки министар Бергман је хтео да оправда задоцњење у испоруци угља тиме, што су у земљи владали страјкови и нереди, но Милран је одбацио ове изговоре. Савезници траже од Немачке право првенства за два милиона и четири стотине хиљада тона угља месечно, а Немци предлажу свега половину од тога. Коначно још није решена количина.

У погледу војних одредаба у Версајском Уговору учињене су Немцима неке олакшице. Тако, у дозвољени број од 4000 официра неће се урачунати лекари и ветеринари, нити 735 административних официра. Дозвољено је незнатно повећање митраљеза, а повећање муниције и оружја није одобрено.

Питање ратне отштете неће се расправљати у Спа. Утврђене бројке остају без икакве измене, но пошто је сваки народ пристао на те бројке са резервом у погледу извесних економских и финансијских користи, то ће се споразум између савезника морати постићи на другом месту.

Вести.

— **Ситан папирни новац у Новом Саду.** Делегација Министарства Финансија у Новом Саду доставља: Господин Министар Финансија решењем својим И. Бр. 19028. од 25. јуна о. г. изволео је одобрити, да општина града Новог Сада може издати *ситан папирни градски новац у комадима од 20 и 50 хелера* у укупном износу од 500.000 круна (динара 125.000) пошто претходно положи 125 000 динара у новчаницама крунско-динарским или Народне Банке Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца на име покрића. Овај новац ће вредити само на територији општине града Новог Сада и остаће у оптицају до 31. XII. о. г.

— **Рад Професорског Друштва.** Управни Одбор Проф. Друштва за Војводину одржао је своју прву седницу. За перовођу је изабрана гђица Вера Недељковићева, за благајника г. Станко Замуровић. Правила Проф. Друштва се подносе г. Министру Просвете на одобрење, а уједно се подноси и Меморандум у смислу закључака професорске скупштине од 3. јула о. г. — Проф. Друштво је добило одговоре на своје поздравне телеграме Њ. Вел. Краљу Петру I. и Њ. Вис. Регенту Александру. Одговори гласе: „Београд. Срдачно захваљујем Професорском Друштву за Војводину на поздраву. Петар, Канцеларија Њ. Вел. Краља“. — „Београд. Најсрдачније захваљујем Проф. Друштву за Војводину на поздраву и лепим жељама и желим успешан рад. Александар“. — Одбор је решио да са Срп. Читаоницом и Соколом поради на стварању мензе за акад. омладину у Прагу.

— **Дар Друштву за заштиту деце у Новом Саду.** Гђа Милана *Симићка* рођ. Ивошевићева приложила је 300 К овом друштву уместо парастоса својој матери пок. Даници Ивошевићки. На овом племенитом дару изражава гђи Симићки најтоплију бладарност председништво друштвено.

— **Не баш тако!** Публика, која је 14. о. м. увече седела пред новосадском кафаном „Елитом“, гледала је један непријатан догађај. Удова једног Циганина свирача, по имену Сузана *Фицингер*, умоболна жена, свако вече долази пред ту кафану, где јој је некад муж свирао. Гости се мало нашале с њом, а многи и даде по штогод сиротици. Не знамо. шта је био повод, али ју споменуте вечери три оружана полицаја дохватише, *искундачише* и отераше. Држимо, да ипак не би баш тако требало поступати, особито са једном слабом, бедном и болесном женом. Један господин, који се смиловао на јадницу и који је приступио полицајима и учтиво их замолио, да ју не кундаче, добио је „учтив“ одговор: *Куш!* Надлежни би требали, да поуче момчад, како полицај има да се влада.

— **Пољопривредно друштво за Срп. Војводину у Н. Саду.** Пошто су већ многе општине образовале „Пољопривредне Подружине“ а и нове се још стварају, то је друштвена управа решила, да се *рад у канцеларији обавља сваки дан пре п. од 8 с. до 12 с.* Канцеларија се налази код „Три Круне“, темеринска улица. Моле се чланови из Новога Сада, који још нису примили признанице, да дођу да их приме. Све упите, као и писма треба слати на Павла *Поповицког*, за пољопривредно друштво, Пејићева улица бр. 11. Нови Сад.

— **Забавно-концертно и опроштајно вече г. В. Кустудића.** У недељу, 18. ов. м. приређује се забавно концертно и опроштајно вече г. *Владимира Кустудића*, који се по решењу Уметничког Одељења Министарства Просвете упућује у Париз на студије позоришне и музичке уметности. Уложен је труд да се уметничком интерпретацијом духовитих и чувених дела слушаоци пријатно расположе.

Похвално би било, да публика у што већем броју посети концерт младога лиричара и глумца, који је досадашњим својим радом показао, да је млад човек лепе даровитости. Кад г. Кустудић, који има и добру школску предспрему, у великом свету усаврши себе, имаћемо у њему одличну глумачку снагу.

— **Просветне вести.** Више супленната учитељских школа постављено је за професоре без професорског испита. — При министарству просвете поставиће се уметнички савет, у ком ће бити заступљени представници свију уметности. — За шефа опере биће постављен г. Сташа Бинички, а за референта војне музике г. Покорни.

— **Живот у Русији под бољшевизмом на филму.** Данас у петак, 16. о. м., па 17. и 18. о. м приказаће биоскоп „Аполо“ и „Јелисавета“ у Н. Саду врло занимљиве филмове *о животу у бољшевичкој Русији.* Чист приход од ових представа иде *у корист избеглих рањених Руса* и зато грађанство наше —

молимо га за то — треба што многобројније да посети ове приказе.

О животу у бољшевичкој Русији и о покорима тамошњим доносимо сутра значајан чланак.

Соколство.

— **Соколски слет у Сомбору.** Извештавају се сва братска друштва, која ће учествовати на I. покрајинском слету соколске жупе Бачке у Сомбору, да ће се исти *одржати 1. августа 1920. год.* према закључку управног одбора. Стога нека се строго држе упутстава и прописа, који су им послати од стране старешинства и техничког одбора Жупе. Уједно се упозоравају братска друштва, да су за њих меродавне само оне вести, које су снабдевене потписом старешинства Жупе.

Позивају се она братска друштва, која — на вест да је слет одгођен — нису послала своје пријаве, да те пријаве *брзојавно пошаљу* старешинству и соколском друштву у Сомбор са назначењем укупног броја учесника. Новац према ранијем упутству нека одмах пошаљу поштанском дозначницом. Здраво! — *Старешинство Бачке Соколске Жупе. Нови Сад,* 14. јула 1920.

Рабош.

Сличице са цумбусли-збора.

— **Уместо 200 — 8!** Демократски „акциони“ одбор надао се много већем успеху у одзиву на ономадашњи демократски збор, који је требао бити збор за *целу Војводину.* Али испаде мућак. На збору си праве демократе могао избројати на прсте.

Највише су се уздали у *сентомашке гаване,* приступе спахије Стеве Дунђерскога. Ови су обећали, да ће доћи на 200 кола, али кад дође земан да ваља путовати, искупи их се свега за 8 кола! Да се покрије брука, узеше *српски* (чујте, демократски Југословени, и згрозите се на такав „сепаратизам“ ваших сентомашких једномишљеника!) барјак и пођоше. Барјактар се морао још у Србобрану налити, те је заставу држао тако невешто, да су багрени путем прилично поцепали заставу. Да то забашуре, растелалише, да је то барјак из г. 1848. и да су га онда куршуми изрешетали. Држање од тог барјака после на збору у мало не разби једном човеку главу, јер паде на њу, кад је барјактар задремао. (Међер је тај пажљиво слушао гњаважу Богдана Гавриловића! — Прим. сл.)

После збора видимо овај демократски барјак „из буне“ где се — прислоњен *у једно ћоше „Беле Лађе“* и заборављен, сећајући се зар старе српске славе и српских јунака — спебива гледајући чудо невиђено: другу — *шпиљер* — „буну“ у глави накресаних демократа.

Ови весели сентомашки „демократски“ богаташи стигав у Нови Сад колима баш кад се на дан краљева рођења по улицама сврставала славна српска војска, заборавише на доктрину демократских научних глава: да се не сме истицати Србија, и завикаше по срцу:

— Живео Краљ Петар! *Живела Велика Србија!*

Бадава, српско је срце ипак проговорило из њих. Сад само не знамо, хоће ли их онај брзоноги Југословен из „Јединства“ укорети?

— **Само из шест редова!** За време оних досадних говора демократских првака овај демократски збор изгледао је као *шлогиран*: цела она страна, на којој су седели Мађари телепаши, није ни језиком ни руком макла. Одобравало је само неколико клакера из првих шест редова седишта. Да је, рецимо, дошло до каквога гласања одмах у почетку, видели би г. г. министри и „акциони“ одбор демократски, да би на *њихову* збору претегли — *радикали,* који су мирно слушали демократске декларације, и сад се демократски велеуми једе, што радикали беху пристојни људи, а не као она њихова плаћена банда од 27 голанфера у Т. Кањижи, што су се дерали и против Србије и против комунизма!

— **Послезборско весеље.** После збора наше су новосадске демократе толико били усхићени „сјајним успехом њиховог збора“, да су приредили још сјајније весеље у кући једног овдашњег богатуна. Јело се а још више пило, и поред милозвучне тамбуре господа демократе се толико развеселише, да се цео комшилук орио од њихове теревенке. Па не може се то људима ни замерити, што се толико развеселише, кад је ето цео свет уз њих — као што они мисле. Та, забога, биће они сад сви које министри а које посланици, а биће богме опет и *извозница* или бар других каквих масних лонаца. Но господа „вође“ демократа се љуто варају ако мисле, да ће им се лепи снови тако лако остварити. На изборе, господо, па нека тамо народ покаже, да ли је за вашу демократску, извозничарску, распикућску и ситничарску политику, или је пак за политику оне странке и оних људи, чијом је заслугом на политичком пољу Србија постигла оваке сјајне успехе!

Јавна говорница.

— **Из црних дана.** Како су радили Мађари и њини савезници Чивути за време бивше аустро-угарске владавине, како су изливали свој гњев на нас Србе и на Њ. В. Краља Петра I., види се из овог. 1916. године сам био пуштен од стране бивших тадањих власти да радим жито, да својој породици прибавим ужитак и као војник тада ступим у дућан код Исидора Бухпинтера (Јеврејина), да купим дувана, ал' он није ни дочекао да ја изговорим, због чега сам дошао, већ ме још с врата дочекао погрдним и увредљивим речима за српског Краља. Ја му тада само рекох: „Дајте Ви мени дувана“. Погрдне је речи он понављао, кад год би ко од становника ченћанских дошао к њему у дућан, да купи што му је потребно, а такових има 200 до 300 становника, који се могу увек у свако доба заклети, да је он то пред њима говорио, као што се и ја могу у свако доба на речи, које сам од њега чуо, исто заклети. Стога молим вишу власт, да се тај тип узме на одговорност због увреде Њ. В. Краља Петра I. и да се уклони из наше средине и пребаци преко границе. **Богдан Миливојев,** добровољац из Ченте.

ПОЛИЦИЈСКА КРОНИКА.

— **Мало статистике.** Сваком је познато, да наша јавна безбедност стоји на врло слабим ногама, па није чудо што су прилике још увек страшне. Људи су се за време рата одучили од посла, те је многима постало обљубљено занимање — *крађа.* А преваре, проневере и телесне озледе такође нису ретке.

Новосадско кривично одељење редарства саставило је сада статистику злочина, који су почињени од 1. јануара до 30. јуна ове године на подручју Новог Сада. Ова статистика пружа нам жалосну слику данашњих прилика.

Крађа је било у јануару 48, у фебруару 59, у марту 55, у априлу 42, у мају 42, а у јуну 41, свега 287 случајева. Због *преваре* ухапшено је за шест месеци 17 особа; због *проневере* 6 особа, а осим тога било је затворено 50 *скитница* и 465 особа због разних мањих прекршаја. Коначно полиција је за шест месеци затворила 116 женских *због неморалног живота,* од којих је *59 заражених* послато у болницу. Број ухапшених износи укупно 945, но влада уверење, да је бар још толико злочина почињено, који нису пронађени.

Морамо напоменути, да наша полиција има пуне руке посла, мали број особља није у стању да одговори свима обавезама, велика оптерећеност и огроман материјал не дозвољавају полицији, да свугде свој поглед баци и јавној безбедности у помоћ притекне. Ту би већ требали и виши фактори нешто да учине.

Телеграми.

(Агенција „Војводина“, Нови Сад.)

Реконструкција покрајинских влада.

— **Демократе опет изазивају тешкоће.** —

Београд, 16. јула. На јучерашњој министарској седници бавила се влада питањем реконструкције покрајинских влада. Демократи су изнели своје гледиште, али се опажа извесно размимоилажење између парламентарне и демократске заједнице. Изгледа да је *нова криза на помолу.* Није постигнут још никакав споразум, дебата се наставља у петак. *Влада је дуго претресала догађаје у Трсту.*

Оштар протест београдске владе.

Београд, 16. јула. Београдска влада је поводом догађаја у Трсту упутила италијанској краљевској влади *оштар протест.*

Бојазан Италијана.

— **Појачања на демаркационој линији.** —

Београд, 16. јула. Из Љубљане се јавља: Са демаркацијоне линије стижу вести, да италијанске војне власти појачавају тамошње посаде. У Рогатец су донесени нови тешки топови, а у Трст су приспела два пешадијска пука. Контролне мере су пооштрене, а новине се не смеју слати у подручја демаркацијоне линије.

Бугарско „гостопримство“.

Софија, 16. јула. Бугарска влада издала је наредбу, према којој се *све* руске избеглице имају у најкраћем времену из Бугарске удаљити. (Тако поступају Бугари према синовима своје Ослободитељке Русије! То само Бугари могу учинити. — Ур.)

Немачке подморнице.

Париз, 16. јула. Све немачке подморнице добиће, према версајском уговору о миру, Француска.

Конференција у Спа.

Париз, 16. јула. Маршал Фош отпутовао је на позив Савезника из Париза у Спа. Он је изјавио пред полазак маршалу Петену, да ће француске, енглеске и белгијске трупе окупирати рурско подручје, ако Немци не попусте.

На конференцији у Спа наступила је због питања угља опасна запетост, која прети прекидом преговора.

Немачки делегат Спехт одржао је пред Савезницима *оштар говор,* у коме је поставио питање, зар се још нису излечили од победног лудила? Овај говор је утицао експлозивно. Неки делегати Антанте тражили су обуставу преговора. Савезници су уверени, да је овај говор унапред планиран од стране Немаца.

Препоручујем гарнитуре, од прућа плетене астале, столице и клупе, готове пређе и канапа за рибаре и кобасичаре. Споменуту робу могу у количинама од најмање 5 кг. и поштом достављати.

ВАСА ПЕТРОВИЋ, — Н. Сад

661 *Слепа ул. 11. (у близини Гимназије).* 9—

Објава.

Господин Министар Правде решењем својим С. Бр. 3124. од 19. јуна т. г. одобрио је, да се 152 хл. 64 л. вина из секвестрираног винограда Едуарда Шпицера и др. у Беочину путем јавне лицитације прода.

Темељем тога, одређујем продају вина на дан 23. јула т. г. у 10 сати пре подне, која ће се, ако се тога дана не обави, одржати поново на дан 30. јула у 10 сати пре подне.

Лицитација ће се одржати на лицу места у подруму у Беочину, где се вино и налази, а продаваће се и у мањим количинама.

Вино је бело и шиљер, квалитета врло доброг, са брега „Салаксија“ у општини Раковац. Продаја је за купца одмах извршена, а за државу тек онда, када је одобри госп. Министар Правде.

Из канцеларије Држ. Комесара у Раковцу 9. јула 1920. год. 792 1—2

Оглас.

На основу одобрења министарства пољопривреде и вода бр. 10267/IV. од 21. јуна т. г. Управа Државне Станице за Ждребад у Паланци (Бачка), продаваће путем јавне лицитације на дан 18 јула т. г. у Бела-мајуру:

(450 q.) четири стотине и педесет мет.-центи кукуруза у зрну I. класног здравог.

Погодба важи за купце одмах а за Управу по одобрењу Министарства Пољопривреде и Вода. — Купац је дужан положити кауцију у готову новцу и то 25% од бруто вредности.

Почетак лицитације горњег дана у 9 сати пре подне.

Из канцеларије Управе Државне Станице за Ждребад Бр. 238. Паланка (Бачка).

812 1—1

Објава лицитације.

У име Живана Срећковог из Чуруга, а на штету и трошак фирме Доловац и Благојев из Чуруга, на јавној лицитацији, коју ћу одржати 18-ог јула 1920. год. у 3 сата после подне у Чуругу на лицу места у магацину Живана Срећковог, продајем 50 мц. окрњеног кукуруза, на највишу понуду за готов новац, на основу 347. и 352. §. трг. закона у присуству званичног лица.

Купац одмах плаћа купознину мени на руке у готовом новцу и прима робу из магацина ју одмах носећи, и сноси све пристојбе купопродајне.

Др. Милан Н. Давидовац
783 3—3 адвокат, Ст. Бечеј.

Продаја шљива.

У недељу 5./18. јула о. г. у 2 сата после подне продаваће потписана управа на јавној дражби овогодишњи род: **шљива, јабука и ораха.**

Управа
802 1—1 **манастира Велике Ремете.**

АБОНЕНТИ

се примају на кост код добре домаће кухиње и ново реновиране

кафане и ресторације „КЛУБ“ НОВИ САД, Футошка ул. 6.

809 1—3

Виноград на продају

на најлепшем делу Топчидерског брда, одакле је **леп поглед на цео Београд и Земун**

са великом вилом на спрат

једном мањом, зимском баштом, зградом за успрем, затим великом зградом са три собе, магацином, шупом за 2 фијакера, шталом за 6 коња, собом за кочијаша, зиданим живинарником, зградом за стоку и свиње, 3 подрума, леденицом, бунаром 44 метра дубоким, уведеним варошким водоводом, 4 цистерне. Путеви кроз виноград калдрмисани коцкастим каменом.

Обратити се **А. Е. Биро-у Др. Ђ. Богојевића, Београд,** Космајска ул. 16.

775 **Телефон 3—77.** 1—3

ЗУБЕ

бломбира, вади без бола, вештачке умеће **Dr. Рајковић, Н. Сад, Грчкошколска ул. 6. I. кат.** Поред Централног Завода.

865 1-10

Скапава ли вам живина?

Употребите мој лек:

Против скапавања!

који потпуно излечи болесну живину и поред сталне употребе онемогућава и свако даље ширење живинске заразе. Са упутством 1 боца стаје 5 динара=20 К.

Је ли вам свиње болесно?

онда употребите **Скрофен:** који ће излечити болесну животињу, а нарочито у доба заразе га сачува од болести. Са упутством 1 боца стаје 5 динара=20 К.

Разашиље се поштом уз поузеће.

МИХАЉ РОТ, — Жабаљ

апотека код „Златне Змије“. — Телеф. 12.

807 1—3

КУЋА

од тврдог материјала са дућаном, становима, магазом и осталим потребама, која се налази на житном тржишту поцерском, недалеко од среске куће — у вароши Шапцу — продаје се. За цену и услове обратити се г. **Димитрији Дамњановићу,** трговцу — Поцерска ул. 755 2-3

ЦИГЉЕ И ЦРЕП

прима, по најјефтинијој цени се могу добити код **Шандора Молнара,** цигљар, **Стара Моравица (Bácskossuthfalva),** преко од железничке станице. 774 2—6

На велико и на мало.

Приспела је већа количина

ГРАЂЕ

летава, дасака, штафли, креча, горивог дрвета, дрвена угља.

Цене јефтиније него игде.

На велико и на мало.

Умољавају се г. рефлектанти да лично дођу.

С поштовањем:

ВЛАД. ИВКОВ, — Стапар (Бачка).

789 1—5

Кожарска трговина

Боривоја Стојића, Београд, Кнежев споменик

извештава своје поштоване потрошаче, да има на стоваришту све сорте

коже за обућаре и папучаре:

бокса, шевроа црна и у разним бојама, ђона са и без окрајине, бранзола, шпалта, артије за штикле.

Продаја на ан-гро. Шаљем поштанским пакетима од 5—20 кгр. доплатом (поузеће).

Конкуренција искључена.

598 8—10

Хемична творница „Хидро“, — Нови Сад

канцеларија: Дукавска улица број 8.

транспортира сваку количину уз врло јефтине цене

боје за кречење, окева и сатинобера

даље: **товот-масти, Глауберове соли и Gool за цкпеле белило.**

649 7—10

Један вагон **калајисано посуђе** по фабричној цени, **један и по вагон разне гвожђарске робе** и **2 вагона брусева** (тоцила) рогатачких добија се по најјефтинијој цени код **Јулије Кусли,** гвожђара, **Н. Сад,** Темеринска ул. бр. 8.

635 7—10

ШАРА

за мртвачке сандуке, **слова, папира за превлачење и покрове, дрвених ногу и позлате продаје на велико и мало** погребно подузеће

ПАЈЕ МАРКОВИЋА, — У Новом Саду

772 **Футошкој улици бр. 75.** 2—3

Трске до 40.000 снопова **на продају** код **Јосифа Баумана Каравукова,** Бачордаш (Бачка). 798 1—2

ВАГОН дрвеног угља продаје се, станица Нови Сад, упитати **Г. Шашића, Нови Сад,** Телечкова ул. бр. 26.

781 1—2

Пажња! Пажња!

Продаје се једна вила у Врњачкој Бањи од тврдога материјала у близини купатила са девет соба. Обратити се Живојину Вукојичићу, Београд, Чика-Љубина ул. бр. 11. 733 3—3

Добила је

већу количину

шећера, сапшос кафе и фине пиринче

и даваће у

најнижој цени

Колониална радња Бошко Дратић, Н. Сад, Ћурчијска ул. бр. 19.

751 3—3

Управник: Јаша Томић. Штампарија Натошевић, Нови Сад, Богданска улица број 3. Одговорни уредник: Јанко Перић.